

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I Pierwsze zagadnienia filozofii przyrody — problem elementarności	15
Rozdział II Filozoficzny mit o stworzeniu — Platońska filozofia przyrody	20
1. Idee i ich cienie	20
2. Stawanie się i istnienie	23
3. Prototyp pojęcia przestrzeni	25
4. Czas — ruchomy obraz wieczności	26
5. Symetrie	27
6. Osiągnięcia Platońskiej filozofii przyrody	29
Rozdział III Fizyka Arystotelesa	31
1. Wprowadzenie: ze świata idei do konkretnego	31
2. W ontologicznej perspektywie	32
3. W perspektywie fizyki	35
4. Filozofia zmienności	38
5. Teoria hylemorfizmu	40
6. Zasady dynamiki Arystotelesa	41
7. Znaczenie fizyki Arystotelesa	44
Rozdział IV Metoda kosmologicznych spekulacji Arystotelesa	47
Rozdział V Mechanicyzm Kartezjusza	54
1. Droga ku metodzie empirycznej	54
2. Geometryczna mechanika Kartezjusza	56
3. Geometryczny mechanicyzm Kartezjusza	58
4. W kontekście systemu	60
Rozdział VI Izaak Newton i matematyczne zasady filozofii przyrody	62
1. Wprowadzenie: ku nowej metodzie	62

2. Wstęp do <i>Principiów</i>	66
3. Reguły rozumowania w filozofii	71
4. Scholium	74
Rozdział VII Świat Leibniza, najlepszy z możliwych	80
1. Leibniz i Kartezjusz — prawem kontrastu	80
2. Logika Boga i logika świata	81
3. Świat substancji	83
4. Celowość świata	86
5. Od dynamiki metafizycznej do dynamiki fizycznej	88
6. Relacyjna teoria przestrzeni i czasu	90
Rozdział VIII Immanuel Kant: aprioryczne warunki nauk	94
1. Pytanie źródłowe: jak możliwe są nauki?	94
2. Sądy syntetyczne a priori?	95
3. Jak możliwa jest czysta matematyka? Kategorie przestrzeni i czasu	97
4. Jak możliwe jest czyste przyrodoznawstwo?	101
5. Granice filozofii	103
6. Krytyka Kantowskiej krytyki	104
Rozdział IX Romantyczna filozofia przyrody	109
1. Wprowadzenie: od mistyki do idealizmu	109
2. Mistyka bytu	112
3. Fichte — romantyczna teoria nauki	113
4. Spekulatywna fizyka Schellinga	115
5. Filozoficzne przyrodoznawstwo	118
6. Spór o Hegla	120
7. Ocena i wnioski	125
Rozdział X Kosmologia Whiteheada: Wszechświat jako proces	129
1. Źródła wielkiego systemu	129
2. Filozofia spekulatywna a nauki empiryczne	132
3. Koncepcja przyrody	134
4. Teoria rozdzielenia przyrody i jej krytyka	136
5. Przestrzeń i czas	138
6. Metafizyka procesu	141
7. Kilka uwag na zakończenie	143
Rozdział XI Otwarty Wszechświat Poppera	146
1. Ogólna charakterystyka myśli Poppera	146

2. Intelktualna moralność Poppera	148
3. Obrona filozofii i antyesencjalizm . . .	151
4. Trzy światy Poppera	154
5. Filozoficzny i kosmologiczny indeterminizm Poppera	156
6. Metafizyka prawdopodobieństw	160
7. Strategia ewolucji	161
8. Uwagi końcowe	163
Rozdział XII Zagadnienia i metody filozofii przyrody	166
1. Wzrost krytycyzmu	166
2. Istnienie filozofii przyrody	169
3. Racjonalność świata	174
4. Spór o substancję	181
5. Inne zagadnienia filozofii przyrody . .	184
Indeks nazwisk	187
Indeks rzeczowy	190